

Examen VWO

2022

tijdvak 1
maandag 30 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 46 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 52 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Manipülatif Reklamcılık mı Yoksa Efsane mi?

- 1p 1 Birinci paragrafta geçen ‘**onları**’ sözcüğüyle kastedilen nedir?
- A bilinçaltı mesajları
 - B davranış uzmanları
 - C medya araçları
 - D potansiyel müşterileri
- 1p 2 Birinci ve ikinci paragraf arasında nasıl bir ilişki vardır?
- A Birinci paragrafta eleştiriler, ikincisinde ise nedenleri belirtilmektedir.
 - B Birinci paragrafta sorular, ikincisinde ise cevapları verilmektedir.
 - C Birinci paragrafta tanım, ikincisinde sorgulama yapılmaktadır.
 - D Her iki paragrafta da zıtlıklar kullanılarak amaç açıklanmaktadır.
- 1p 3 Wat past er op de open plek bij 3 in alinea 3?
- A endişelere
 - B entrikalara
 - C sorunlara
 - D tehditlere
- 2p 4 Zijn onderstaande beweringen over de verborgen boodschappen juist of onjuist volgens de schrijver?
Noteer ‘juist’ of ‘onjuist’ achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Ze kunnen soms misverstanden veroorzaken.
 - 2 Een internationaal verdrag erover moet ondertekend worden.
 - 3 Men is het oneens met het doel van deze boodschappen.
 - 4 Ze worden ook in het onderwijs gebruikt.
- Verborgen boodschappen kunnen onbedoelde gevolgen hebben.
- 2p 5 Welke twee alinea’s beschrijven deze gevolgen?
Noteer beide alineanummers.
- In de tekst worden drie voorstellen genoemd om de schade van de verborgen boodschappen bij jongeren te beperken.
- 3p 6 Noteer deze drie voorstellen.

Tekst 2 Kas Hafızası Nedir?

- 1p 7 Yazar, parçanın konusunu birinci paragrafta nasıl sunmaktadır?
A bilinen gerçekleri ön plana çıkararak
B eski görüşlerin yenilerle çakıştığını vurgulayarak
C konu üzerine sunulan farklı fikirleri eleştirek
D unutulmayan bir anekdottan yola çıkarak
- 1p 8 Wat past er op de open plek bij 8 in alinea 2?
A değiştirmeye
B frenlemeye
C hızlandırmaya
D sergilemeye
- 1p 9 Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi başlıklı sorunun yanıtını verir?
A Kas hafızası nöronların ilişkisinden bağımsız çalışan hatırlama yöntemidir.
B Kas hafızası sadece beyinde gerçekleşen bir hatırlama yöntemidir.
C Kas hafızası hem beyinde gerçekleşir hem de kasların hatırlama yöntemidir.
D Kas hafızasının ikisi de kasların kendine özgü hatırlama yöntemidir.

Tekst 3 Lâle Devri'nin Tanığı

- 1p 10 Waar heeft de uitgave van het boek 'Boğaziçi Ressamları' voor gezorgd?
- 1p 11 Yazar'ın gönlünde Vanmour'un yeri niçin ayrıdır?
A harem kadınlarını kolayca resmedebildiği için
B İstanbul yaşamına derinlemesine nüfuz ettiği için
C İstanbul'daki yaşamı sanat eserlerine yansittığı için
D Türklerle olan hayranlığını açıkça belirttiği için
- 1p 12 Wie waren voornamelijk de opdrachtgevers van Vanmour volgens de tekst?
- 1p 13 Wat past er op de open plek bij 13 in alinea 6?
A coğrafi
B etik
C kozmopolit
D tarihsel

- 1p 14 Parçaya göre, Vanmour'un tablosundaki düğünün bir Ermeni düğünü olduğu nereden anlaşılmaktadır?
tablodaki
- A din adamından
 - B müzik aletlerinden
 - C takı töreninden
 - D yapılan ikramlardan
- 1p 15 Yazar, Vanmour'un tablolarının belgesel nitelik taşıdığını neye dayandırmaktadır?
- A tabloların alışılmışın dışında bir teknikle yapılmasına
 - B tarihi olayların asılina uygun bir biçimde resmedilmesine
 - C Vanmour'un çok uzun bir süre İstanbul'da yaşamamasına
 - D Vanmour'un padişahın özel ressami olmasına
- 1p 16 In welche alinea wordt de titel verklaard?
Noteer het nummer van deze alinea.

Tekst 4 Gurbetçi Freud ve “Das Unheimliche”

- 1p 17 Wat past er op de open plek bij 17 in alinea 1?
- A alışılmışın dışında
 - B klasik şekilde
 - C klişelerle dolu
 - D yüzeyselliği yoğun
- 1p 18 İkinci paragrafta yazarın sorduğu soruların yazıya ne gibi bir katkısı vardır?
Bu sorular
- A kitabı anlayabilmek için okuyucunun sahip olması gereken bilgileri vurguluyor.
 - B kitapta aranan yanıtların okuyucuya tatmin etmediğine işaret ediyor.
 - C okuyucuların kitabın içeriğine ve yazara eleştirel bakmasını sağlıyor.
 - D potansiyel okuyucunun kitabı içeriğiyle ilgili merakını güçlendiriyor.

De schrijver gebruikte in de tweede alinea twee uitdrukkingen voor het gevoel van vervreemding.

- 1p 19 Noteer deze twee uitdrukkingen.
Je mag in het Turks antwoorden.

Tekst 5 İlginç Yasaklar Ülkesi: Singapur

Singapore heeft verschillende ontwikkelingen doorgemaakt volgens de eerste alinea.

- 2p 20 Noteer deze twee ontwikkelingen.
- 1p 21 Singapur'un gelişmişlik düzeyi, aşağıdakilerden hangisiyle zıtlık oluşturuyor?
- A bulunduğu coğrafyadaki diğer ülkelerin gelişmişlik düzeyiyle
 - B insanlara sunduğu iletişim ve ulaşım imkanlarıyla
 - C sosyolojik yapısının toplumsal faaliyetlere kattığı değerleriyle
 - D tüketici odaklı olarak geliştirdiği ticaret kavramıyla
- 1p 22 Wat past er op de open plek bij 22 in alinea 3?
- A polislere sorarak
 - B sözlüğe bakarak
 - C uygulamalı olarak
 - D yabancılara danışarak
- 1p 23 Aşağıdaki alt başlıklardan hangisi dördüncü paragrafa uygundur?
- A Din ve politika içerikli uygulamalar
 - B Gizem dolu inançlar, modern yasaklar
 - C Mistik bir şehir, rastgele kurallar
 - D Sosyal ama sıradan yasaklar
- 1p 24 Yazar beşinci paragrafta aşağıdakilerden hangisini vurguluyor?
- A başka coğrafyalarda insanların duymaya alışık olmadığı sıradışı kuralları
 - B her coğrafyada insanların uymak zorunda olduğu standart yasakları
 - C Singapur'daki geleneksel inanışların ülkedeki yasakların oluşmasındaki etkisini
 - D Singapur'da insanların güvenliğinin sanat ve kültürden daha önemli olduğunu
- 1p 25 Yazarın son paragrafta belirttiği Singapur hakkında oluşan görüşünü aşağıdakilerden en iyi hangisi özetler?
- A düzenin oluşturduğu kendine has çekici şehir ruhu
 - B maddiyatla meydana getirilen ruhsuz şehir hayatı
 - C yapay hayatın cezbedici kokusu
 - D zenginliğin yarattığı yaşılmışlık hissi

- 2p 26 Zijn onderstaande beweringen over Singapore juist of onjuist volgens de tekst?
Noteer ‘juist’ of ‘onjuist’ achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 De bijnaam van Singapore heeft verschillende betekenissen.
 - 2 In Singapore moet je met een schone auto deelnemen aan het verkeer.
 - 3 Singapore verbiedt diverse geloofsovertuigingen.
 - 4 Er is een fruitsoort in Singapore die onder de narcoticawet valt.

Tekst 6 Yaşadığımız Anı İskalamayalım!

- 1p 27 Birinci ve ikinci paragrafı aşağıdakilerden hangisi özetlemektedir?
- A fark edilme isteğinin dezavantajları
 - B farkındalığın hangi koşullarda oluştuğu
 - C deneyimlerimizi önyargıdan uzak yorumlama
 - D insanın her şeyi gönül gözüyle görebilmesi
- 1p 28 Wat past er op de open plek bij 28 in alinea 3?
- A abartır
 - B bastırır
 - C değerlendendirir
 - D dinler
- 1p 29 Parçaya göre başımıza gelen olaylar karşısında sessiz kalmamız aşağıdakilerden hangisine yol açmaktadır?
- A bedensel sorunlarımızın başlamasına
 - B geçmişe sadık kalmamıza
 - C kafamızın rahat olmasına
 - D kendi kendimizi yememize
- 1p 30 Yazar, yedinci paragrafa göre yazısını nasıl sonuçlandırıyor?
- A eleştiri yaparak
 - B özet yaparak
 - C tavsiye vererek
 - D uyarıcı bulunarak

Tekst 7 Çok Kültürlü Yaşam

- 1p 31 Her paragrafa bir alt başlık koymak gerekseydi ikinci ve dördüncü paragrafa en uygun alt başlık aşağıdakilerden hangisi olurdu?
- A Çok kültürlü toplumlar
 - B İletişimin gizli gücü
 - C Kültürün etkileri
 - D Kültürün tanımı
- 1p 32 Beşinci ve altıncı paragraflarda yazar, sırasıyla aşağıdakilerden hangisini dolaylı olarak belirterek parçaaya bir bütünlük katmaktadır?
- A eleştiri – kızgınlık
 - B hayranlık – sitem
 - C küçümseme – hoşgörü
 - D yergi – övgü
- 1p 33 Wat past er op de open plek bij 33 in alinea 7?
- A Buna rağmen
 - B Çünkü
 - C Fakat
 - D Nedense
- 1p 34 Aşağıdakilerden hangisi parçanın bütünüyle **çelişmektedir**?
- A Edinilen kültürel özellikler başka yerlerde de yaşanabilir.
 - B Hayata dair ne varsa kültürün vazgeçilmez bir parçasıdır.
 - C Sahip olunan kültürel özelliklerin değişmezliği bir gerçektr.
 - D Toplumların kimliğini bireylerinin kabul ettiği değerler belirler.

Tekst 8 Dinlenmeyen Tanıklar

- 1p 35 Birinci paragrafta aşağıdakilerden hangisi ‘yazarın geçmişe bakış açısını’ en iyi özetler?
- A geçmişe özlem
 - B geçmişle hesaplaşma
 - C geçmişten ders alma
 - D geçmişten pişmanlık
- 1p 36 İkinci paragrafta yer alan ‘bağrına bastı’, ‘açıtı kollarını’, ‘kucaklamaya devam ediyor’ deyimlerinde hangi söz sanatı kullanılmıştır?
- A abartma
 - B benzetme
 - C kişileştirme
 - D konuşturma

- 1p 37 Üçüncü paragrafa göre Sirkeci Garı en iyi nasıl tanımlanabilir?
- A dünyaya açılan kapı
 - B gurbetçilerin umut durağı
 - C modern mimarinin sembolü
 - D yolculuk anılarının mekânı
- 1p 38 Wat is er zo bijzonder aan het treinstation van Dalaman volgens de tekst?
- 1p 39 Beşinci paragrafin başlığı olan ‘Duyarlılığın Son Seferi’ni en iyi anlatan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?
- A çevreye verilen değer
 - B değerbilirliğin yaşatıldığı ortam
 - C eski trenlere verilen değer
 - D Japon mimarisinin son tanığı
- 1p 40 Parçanın başlığını en iyi anlatan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?
- A artan tahammülsüzlük
 - B kaybolan mimari estetik
 - C unutulan eski istasyonlar
 - D yok olan tarih bilinci

Tekst 9 Önemli Olan Yolda Olmak

- 1p 41 Tot welk inzicht komt de schrijver in alinea 2?
Je mag in het Turks antwoorden.
- 1p 42 Yazar, üçüncü paragrafta seyahat etmeyi ne şekilde anlatmaktadır?
- A benzeterek
 - B kişileştirerek
 - C konuşturarak
 - D överecek
- 1p 43 Yazar, yolculukları sırasında aslında neyi yaşıyor?
- A doğayı, insanları ve kendini
 - B eski trenlerin güzelliğini
 - C hayatın zor şartlarını
 - D paralel bir evreni
- 1p 44 Altıncı paragrafa göre bağımsız düşünmeyi öğrenme insana en çok ne kazandırıyor?
- A Başkalarını mutlu etmeyi daha iyi beceriyor.
 - B Kent stresini daha kolay yenebiliyor.
 - C Yaşamında kendi kararlarını verebiliyor.
 - D Yerleşik değer yargılarını yıkıp geçebiliyor.

1p **45** Wat past er op de open plek bij 45 in alinea 7?

- A ait olma
- B hayranlık
- C iyi niyet
- D merhamet

Tekst 10 Dört Yazarla İstanbul'u Okumak

Je hebt een opdracht gekregen over de minder bekende bezienswaardigheden van Istanbul. Je gaat op zoek naar informatie hierover.

1p **46** Welk boek kan je hiermee helpen?

Noteer de titel van het boek.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.